מיקוד

תערוכת בוגרות המסלול לאמנות במכללת תלפיות תשע"ט

המסלול לאמנות

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

תודות

תודות לכל העוסקים במלאכת האמנות ובאפשור היצירה והתערוכה

לראש מכללת תלפיות בנימין בהגון, למנכ"ל הראל יצחקי, לראש המסלול לאמנות ד"ר מתי פישר, לרכזת המסלול לאמנות אורנה סגל, לאסיסטנטים רגב עמרני, שיר לייב וליאת סלמון, למזכירת המסלול הלנה שקני, ולכל צוות המרצים המקצועי והמסור של המסלול לאמנות.

תודה מיוחדת למנחי הפרויקט ואוצרי התערוכה: שקד אביב ואריאלה פלוטקין.

כתיבת טקסטים: שקד אביב, אריאלה פלוטקין וסטודנטיות שנה ד' אמנות

עריכה לשונית: ד"ר מתי פישר

הפקת הקטלוג: שקד אביב

עיצוב קטלוג, פוסטר והזמנה: סטודיו שדה-אורטל פלדהיים

צילום שער: לילך פינקלברג, צילום עבודות: יגאל פרדו

חשמל ותליית עבודות: אביחי מדמון, רגב עמרני, שיר לייב, ליאת סלמון

© מכללת תלפיות תשע"ט

בס"ד, סיון תשע"ט

בוגרות יקרות,

בוגרות מכללת תלפיות במסלול לאמנות תשע"ט עברו כברת דרך ארוכה ומשמעותית בחייהן האישיים והמקצועיים שהגיעה לסיומה עם פרויקט הגמר באמנות. במסלול לאמנות במכללת תלפיות קיבלו הסטודנטיות הכנה מצוינת והכרות עם שפה אמנותית עשירה העומדת בקדמת העשייה האמנותית, הן בתחום יצירת האמנות והן בתחום הוראתה. פרויקט הגמר הפגיש את הסטודנטיות בצורה אינטנסיבית עם הרצונות שלהן, עם היכולות הטכניות והמקצועיות שלהן ועם האילוצים והצרכים החברתיים סביב הצגת אמנות. הפרויקט, שהתרכז השנה בנושא המקום, איפשר לסטודנטיות לחקור את עצמן ביחס למקום שלהן – בחיים הלאומיים, בחיי הבית והמשפחה ובחיי הנפש פנימה. נדמה כי בעיית מקום הקבע מלווה את העם היהודי מזה אלפי שנים וזכינו לחיות בתקופה שבה נוצר פתרון לבעיה זו באמצעות מדינת ישראל. יחד עם זאת במשך אלפי שנים יצרה היהדות גם "מקום" במובן יותר מושגי – כאופן חשיבה מסוים וכתחושת שייכות וקהילה שאינם בהכרח בעלי גבולות גאוגרפיים. דוקא השברירות של הגבולות ושל הקוהרנטיות של המקום היא התחושה העיקרית שאיתה התמודדו הסטודנטיות - הן ביחס ל"מקום הגדול" שבו הן חיות והן ביחס ל"מקום הקטן" של חייהן האישיים. במהלך המחקר החומרי והמושגי על עבודתן מצאו רבות מהן כי המקום שלהן משלב את הפן האמוני בחייהן ביחד עם הפן היצירתי שהן מצאו באמנות. בכך אני רואה הצלחה משמעותית המבוססת על הרציונל של המסלול לאמנות.

בוגרות יקרות, עם הצבת התערוכה אני מאחל לכם המשך עשייה מוצלחת בכל התחומים, ומתן ביטוי יצירתי לכוחות הנפש שלכם מתוך שמחה ובריאות טובה.

תודות לכל העוסקים במלאכת האמנות ובאפשור היצירה והתערוכה:

לראש מכללת תלפיות בנימין בהגון, למנכ"ל הראל יצחקי, לראש המסלול לאמנות ד"ר מתי פישר, לרכזת המסלול לאמנות אורנה סגל, לאסיסטנטים רגב עמרני, שיר לייב וליאת סלמון, למזכירת המסלול הלנה שקני, ולכל צוות המורים המסור של המסלול לאמנות.

תודה מיוחדת למנחי הפרויקט ששימשו גם כאוצרי התערוכה: שקד אביב ואריאלה פלוטקין, על השקעת הזמן והמאמץ העילאי להניע כל בוגרת למיצוי מלא של יכולותיה האישיות והמקצועיות במסגרת פרויקט הגמר. תודה לכל מרצי המסלול לאמנות על עבודתם המסורה שאפשרה את הגעת הסטודנטיות למעמד זה.

ד"ר מתי פישר,
ראש המסלול לאמנות מכללת תלפיות

מקום

אוצרות: אריאלה פלוטקין ושקד אביב

האם בכדי לתפוס מקום יש צורך בזהות מוגדרת ואפיון גבולות או שמא זוהי חוויה אנושית כללית של שייכות? האם מקום הוא בהכרח תחימה, הגדרה ואדמה או שהוא סוג של קביעות בנפש? זלי גורביץ מתאר בספר שיריו 'יבשה' את המקום כמושא התשוקה של המחשבה, המקום (הגדול) קיים רק כשחושבים עליו. איתמר לוי מדבר על המקום הגדול שאינו יכול להיראות במלואו מתוך ה"מקום הקטן" שבו האדם חייב להימצא מעצם טבעו.

בעיית המקום ברמה המיתית והלאומית מלווה את העם העברי מרגע לידתו. המקום מוצב בתחילת המיתוס העברי כנתון הקבוע, שאותו מצווה אברהם לעזוב, ובבת אחת מקנה לו חשיבות אדירה. פועל האמונה הראשון של אברהם הוא עזיבת המקום, וחיפוש המקום מוגדר כייצוג האופן בו אדם שוכן בתוך העולם. במאמרו 'על המקום' מסביר גורביץ: כשאברהם מצווה ללכת לו (בבראשית י"ב), הכתוב מציין שלוש עזיבות שונות- מארצו, ממולדתו ומבית אביו - מהמקום הפיזי, מהארץ, מנוף הילדות; מתחושת הבית שבנוף הזה, מלידתו עם הנוף כולל אוהל המשפחה, אנשי השבט, ממיקומו החברתי, משייכותו, מזהותו המערכתית, משיחתו, מאמונתו. סיפורי התנ"ך לאחר מכן שזורים בבעיית המקום של עם ישראל – הירידה למצרים, הנדודים, החזרה לכנען, ההתבססות בה, חלוקת הממלכה, ושוב גלות, חזרה לארץ ישראל וחוזר חלילה.

במהלך השנה חקרו הסטודנטיות את המושג "מקום" ונתנו לו פירושים שונים: בית, מקום נפשי, תחושת חיבור ושייכות, קשר ל"מקום" במובן של הקב"ה, או חיבור עם חומרים מסוימים. נקודה החוזרת בחלק מהעבודות היא כי השאיפה להגדיר מקום יוצרת דוקא תחושת דיסוננס בין הקביעות של מושא התשוקה לבין המצב בפועל בחיי הסטודנטיות. זהו מצב מענין מבחינה אמנותית כי הוא פותח מקום לאמנות לפעול בו ומאפשר מרחב של יצירתיות. מחקר זה של הסטודנטיות התווה דרך אל הנפש פנימה, וגם יצר מפגש עם מקומות פיזיים קונקרטיים, ואף עם מקומות דמיוניים.

אנו תקווה שפרויקט זה ייפתח לכן צוהר לעולמות חדשים ומסקרנים ולהמשך יצירה בכל מקום שתפנו. אין לנו ספק שיש בכן את המתנה הזאת ומחובתכן לממש אותה. הרבה הצלחה בהמשך!

אריאלה ושקד

תוכן עניינים

תודות 2

דבר ראש המסלול 3

דבר האוצרות 4

- נופר מקרי 6
- שהם יעקובוב 8
- צופיה גרוס 10
- הילה דיין 12
- ליבנה יוחנן קליין 14
- שירה כהן 16
- לילך פינקלברג 18
- אבישג קורן 20
- הילה שימונוב 22
- שירה לוי 24
- דניאלה שמעוני 26
- מור בדש 28
- נועה גדסי 30
- יפית סימון 32
- אורטל נאמן 34
- תמר שיר אמסלם 36
- אורלי וקנין 38

מיצב פיסולי: צופיה גרוס

נופר מקרי

העיסוק בנושא מקום החזיר אותי ישירות לבית שלי. לא במובן הפיזי והטריטוריאלי כי אם בישות שנמצאת בה. הדבר שמסמל בשבילי יותר מכל את המקום הבטוח שלי – הוא בעלי.

הזמן שאנו עוברים יחד ומגלים אחד את השני מאפשר לזהות את התגובות והרגשות העוברים עלינו דרך המבטים שלנו. תוך כדי הזוגיות אנו עוברים שינויים ומכירים טוב יותר את עצמנו ואת בן זוגנו ולומדים להכיל ולהבין את המקום המאחד. ביצירה ניקיתי את ההפרעות בפני הדמויות ובחרתי להציג אותן באופן מינימליסטי, כאשר העיניים הבולטות בתמונה מסמלות את התקשורת והחיבור הפנימי שלנו.

ללא כותרת

פחם על בד
250x210

שהם יעקובוב

"Two roads diverged in a wood, and I
I took the one less traveled by"
Robert Frost, The Road Not Taken

במסגרת נושא הפרויקט השנתי - מקום, בחרתי ללכת למקום שלי שהוא לאו דווקא פיזי. מקום שאינו מחובר לאדמה ולא נוטע שורשים אלא הוא מייצג את הדרך שבה אני בוחרת והולכת בחיים. זהו אוסף החוויות שצברתי במהלכם, האנשים שאספתי סביבי וכמובן הבית שלי.

בעבודתי בחרתי להתמקד בתהליך התשובה שלי שהחל לפני כשמונה שנים במהלך טיול לאחר הצבא. לאחר נישואיי, במהלך חמשת השנים האחרונות, נמשך התהליך בחיפוש אחר התא המשפחתי שלי ובניסיון להרות.

העבודה שלי משלבת מקורות והשראות שונים ; הבעל שם טוב, מייסד תורת החסידות, לימד שההשגחה העליונה היא על כל פרט קטן בבריאה אפילו על עלה קטן המתגלגל ברוח. כשמסתכלים על מהלך חיינו מנקודת מבט כזו אנו מבינים שאנו לא מבינים דבר, וכל אירוע בבריאה ובחיינו הפרטיים בא בזמן וברגע המדויק. מעל כל רגע בחיים שלנו יש השגחה עליונה המכוונת את העניינים, אף שאינה תמיד מובנת לנו.

הטכניקות המגוונות בהן בחרתי להשתמש ממחישות את החוויה הכוללת הסובבת אותנו. המוסיקה מדגישה את המכלול העוטף אותנו, פיסול הנחל הזורם מציג את הדרך אותה אנו צריכים לעבור בחיינו, ואילו הציור מציג את הדרך הפרטית שלי.

השגחה פרטית

שמן על בד, פיסול וסאונד

192*206

צופיה גרוס

בחרתי בנושא השותפות הזיכרון בכדי להעלות למודעות את הניסים שאני חווה בכל רגע נתון ואולי לא תמיד שמה לב אליהם. כדי להביא אותם למודעות בחרתי לעבד אותם דרך החומר וכך לחוות אותם ולתת להם פרשנות. טכניקת הרקמה הינה בעלת הקשר נשי שמבטא אותי כאמנית. בנוסף טיפלתי בשתי קורות עץ המסמלים עבורי קשר עמוק מחיי האישיים. אך כיוון שמדובר בנס, ונס הינו דבר שלא מובן ולא ברור עד הסוף, ראיתי לנכון לבטא אותו באופן מופשט וכך ולתת לצופה אפשרות לפרש את היצירה ולהתחבר אליה מהמקום שלו.

בעבודה זו הדיוק בא לידי ביטוי דוקא בחלק שאינו ברור. נקודה זו של חוסר וודאות מבטאת את החיפוש שלי בעבודת ה' יתברך ולכן בחרתי בסגנון המופשט כדי להזמין את הצופה למקום שלי ולחפש איתו ביחד את האמת שכולנו שואפים להגיע אליה.

שותפות, זיכרון ויצירה

מיצב פיסולי,
חוטים על קנווס הפוך
150x120

הילה דיין

העבודה שלי מציגה שלוש יצירות וידאו ארט שצולמו בסביבת הים המבטאות עבורי את המצב הרצוי ואת המצב המצוי.

הראשונה מציגה הליכה על צדפים, ומוקרנת על גבי בד. השילוב בין הליכה על צדפים ובד רך יוצר דיסוננס ותחושת אי נוחות.
היצירה השנייה, מציגה סמלים ודימויים המצוירים על גבי חול וכאשר הגלים מגיעים הם מוחקים אותם אט אט.
ואילו היצירה השלישית מציגה דמות ישובה בתוך ים הנושאת בידה את חול הים. הדמות יושבת כאשר פניה מכוונות בניגוד לזרם הים.

באמצעות דימוי הים כמטפורה יחד עם מעשה האמנות, אני מנסה לגלות את עצמי ולהגיע אל מעמקי הנפש. שאלות אלו עדיין נותרו עבורי עטופות במסתורין ובסקרנות להמשיך לחקור ולגלות רבדים חדשים בבריאה.

"בְּשֶׁצֶף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ אָמַר גֹּאֲלֵךְ ה'"
(ישעיהו נד ח)

בשצף יקצף

מיצב וידאו

ליבנה יוחנן-קליין

מדרגות הן אמצעי המעביר את המשתמש בהן ממפלס אחד למשנהו. הופעת מדרגות בחלום לעתים מלווה בפעולה כגון טיפוס או ירידה ועשויה להיות קשורה למעמד חברתי - לרצון להיות בראש "הפירמידה החברתית". בעולם המודרני רוב הדברים אשר קובעים את מעמדו של האדם באותה הפירמידה הם דברים חומריים ובניהם, כסף, נכסים, צבירת הצלחות מקצועיות ועוד. ברמה הפסיכולוגית והביולוגית לחלום על טיפוס במדרגות החברתיות מייצג את הרצון הבסיסי ביותר שלנו לשרוד, להיות לטורפים ולא לנטרפים. לצד כל אלה, חלומות על מדרגות יכולים גם להתייחס לצורך של החולם לעלות במדרגות פנימיות ואישיות ולהגיע לסיפוק שמונע ממוטיבציות שהלב שלו מכתיב ולא החברה. חלום על מדרגות מעודד את החולם להשיג את שאיפותיו בין אם הן פנימיות ורוחניות לבין אם הן חיצוניות וחומריות.

אך מה קורה במעבר בין החלומות למציאות?

העיסוק במדרגות, מייצר מעין תרפיה עבור תחושותיי; בשנת הלימודים האחרונה, שהיא גם שנת ההוראה הראשונה, אני חווה קשיים רבים בתכנון וייעול הזמן. בנוסף, עצם היותי רעיה ואמא צעירה, מקשה על התמרון בין כל העוטף אותי והחשוב לי בחיים. בעבודתי אין אפשרות אחרת, אלא רק לעלות במדרגות, אך כאן אני נתקלת בקיר אטום. העלייה הינה מפרכת ומצריכה מאמץ מצד המטפס, אך ניתן לראות שהמאמץ הזה הוא סיזיפי - המדרגות אינן מובילות למקום כלשהו מלבד קיר. הטיפוס המייגע הופך למיותר ואף לחסר משמעות ויותר מזה, ההגעה "ליעד" מאכזבת ומייצרת תחושת אי נוחות.

הרצון לעלות במדרגות, להתקדם ולהתפתח, הן בפן האישי והרגשי, הן בפן המקצועי ואף בפן החברתי - קיים, אך נחסם בעקבות הקיר הקוטע את הטיפוס. הפונקציה של המדרגות מתגמדת ואף מתבטלת, ואנו נותרים עם השאלה: עבור מה יש מדרגות, אם אינן מובילות לשום מקום?

מדרגות

מילים: אורי בן ארי

"ולפעמים לא הצלחתי לעלות
רק עוד כמה מדרגות
וקשה לי לשמוח
רגעים שהשאירו בי כוויות
נשארו כמו מזכרות
כל-כך רציתי לשכוח

ולפעמים אני אוהבת לא אוהבת
מעט שקופה ולפעמים
קצת מסובכת אל תסתכל כמה
נשאר לך ללכת לך".

מדרגות

מיצב ועץ צבוע

185x126x60

שירה כהן

בחרתי לבנות דגם של בית מקרשי עץ כמחווה להוריי היקרים הנותנים לי את תחושת הביטחון שתמיד יש מקום מפלט עבורי ועל כך אני רוצה להודות מכל ליבי.

מדוע דווקא בית מעץ ?

בית עץ הינו מקום "המפלט" של הילד. ברגע שהוא מרגיש חוסר אונים, פחד, עצבות, או כל תחושה לא נעימה אחרת הוא רץ לבית העץ שלו - למקום המבטחים השומר, הנעים, האהוב, הילדותי והכיפי. בסיס הבית שיצרתי עומד איתן ויציב, ממש כמו הוריי.

השימוש בקרשים היה טבעי מכיוון שאבי עוסק במלאכת הנגרות ותמיד תמך ועזר לי במהלך התואר. בחירה זו אפשרה לבית לכלול גם את המובן של משחק הילדים בבית העץ; וכמו במשחק - ניתן באמצעות בית העץ להפעיל את הדמיון.

כמו האמן, גם הצופים אינם פאסיביים, אלא יכולים לדמיין שינויים ולהפעיל יצירתיות. בבית העץ הקרשים של הפתחים - החלונות והדלת - אינם מודבקים ויוצרים רצון למגע ותחושה של כניסה ויציאה תמידית בחופשיות רבה.

עתה משהתבגרתי אני מרגישה שאני יכולה לנוע בחופשיות ובעצמאות בבית ומחוצה לו ולדעת שתמיד יהיה לי לאן לחזור ושתמיד תהיה לי תמיכה מהורי. לא מעט הם מפצירים בי להתחיל את חיי ולהקים בית משלי אבל מיד אחר כך הם חוזרים בהם ואומרים שתמיד יהיו לצידי לא משנה מה אבחר.

הבית שיצרתי והבית הקיים בזיכרוני מושכים אותי למשחקי הילדות ומעלים בי אינסוף רגשות, זיכרונות ומשפטים נעימים שהייתי שומעת בבית ובעת משחק יחד עם כל אחיי.

חופש התנועה

פיסול בעץ

56X45x54

לילך פינקלברג

נקודת הפתיחה שלי היתה המקום או הרגע בזמן שנוכח עכשיו ובעוד רגע לא יהיה יותר, יתמוסס ויעלם. התצלומים עוסקים בנצירת / קיבוע המפגש שבעוד רגע יעלם במרחבי הזמן. בשונה ממקרים אחרים, החלטתי שהפעם המצלמה תתלווה אלי ולא אני אליה – הצילום קורה היכן שאני נמצאת ולא אני היא שהולכת במכוון למקום מסוים. וכך בכל מקום שהייתי, הסתובבתי, שוטטתי או טיילתי אספתי תמונה, כמו לאסוף אבן ממקום שבו אתה מבקר. על ידי הצילום הותרתי סימן- עקבה, בין אם זה ביער בן שמן, בנווה ים, בנחל עוג או אפילו בבית.

לפעמים קורה שהצילומים נדמים לי מנותקים מההקשר המקורי שלהם, הם לוקחים אותי למחוזות דמיוניים. לא פעם, בהתבוננות שנייה בצילומים או בזמן הצילום עצמו, אני מבחינה בהתכתבות פנימית עם צלמים וציירים אחרים וגם עם עבודות קודמות שלי.

אני מרגישה שהתהליך הוא כמו כדור שלג שהולך ותופס תאוצה; יש תנועה, יש סיפוח ויש רצון לתפוס את הרגע אבל יותר במובן של "להיות עם מה שעומד מולי". הכל בדרך מעגל תנועה, זז מדלג, מקפץ ומתחבר. הכל אני. הרגע הזה שאני "לוקחת" אני מאמצת לתוך עוד נדבך ב"אני" שהוא שלי. אין התחלה ואין סוף - תמיד יוכלו להסתפח עוד תמונות ותמיד אוכל להשיל תמונות. הפעולה עצמה היא אינטואיטיבית, אותו דבר שתופס את העין, עובר "עיבוד של צפייה" בבחירה ובהשוואה מול צילומים אחרים, בדיאלוג ביניהם ובחיבור איתם.

הצילומים בוצעו בפורמט בינוני על פילם צבעוני ושחור לבן, באופן דיגיטלי ובטלפון סלולרי. זוהי עבודה בתהליך, עבודות מתווספות ועבודות מושמטות לאורכו. התערוכה הינה חלק מתהליך זה של יומן היוצר מקום.

דגעים הולפים

צילום | 50x60

אבישג קורן

הפרויקט שלי עוסק בחוויה שעברתי בהיותי בת 25, בשנת 2005, בה פינו אותי מביתי. בתחילת התהליך חיפשתי מקומות המזכירים לי את הנופים הפסטורליים שגדלתי עליהם בגוש קטיף. אלה מקומות שחקוקים בעברי אך איני יכולה להגיע אליהם וניסיתי להחיות אותם ככל שניתן על ידי צילום. לאחר התבוננות הבנתי שכדי להעביר את התחושות הסוערות שעברתי אני צריכה להתמקד דווקא בהרס ובחורבן. לכן חזרתי לסביבת ביתי השוכן כיום ביישוב ניצן ומצאתי שם אתרים ארכיאולוגיים או הריסות של מבנים ישנים המחזירים אותי ולו לרגע אחד לתחושות הדרמתיות אותם חוויתי.

הורבן

צילום | 160x100

הילה שימונוב

מקום בשבילי הוא שבת.

הרגעים לפני כניסת שבת דומים עבורי להתארגנות לקראת חתונה. שבת זה הזמן שלי בשבוע, המקום להיות אני - לחשוב, להתרגש, להתארגן, להתקשט ולהתלבש לכבוד המלכה.

בעבודתי חיפשתי דרכים להעביר את הרעיון הרוחני והמופשט של השבת ותוך כדי ניסיונות הגעתי לזיכוך וניקיון ובחירה בצבע הלבן כסמל. בכדי לייצר טוהר וקדושה השתמשתי בפריטים לבנים רבים ובטקסטורות שונות, הכוללות שימוש בשמלת כלה, בתוך חדר חשוך המואר מנרות שבת בלבד. אור פנימי הנובע מעצם זמן ייחודי זה ומקרין על כל הסובב אותו.

"לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה"

יפה כלבנה

צילום | 50*40

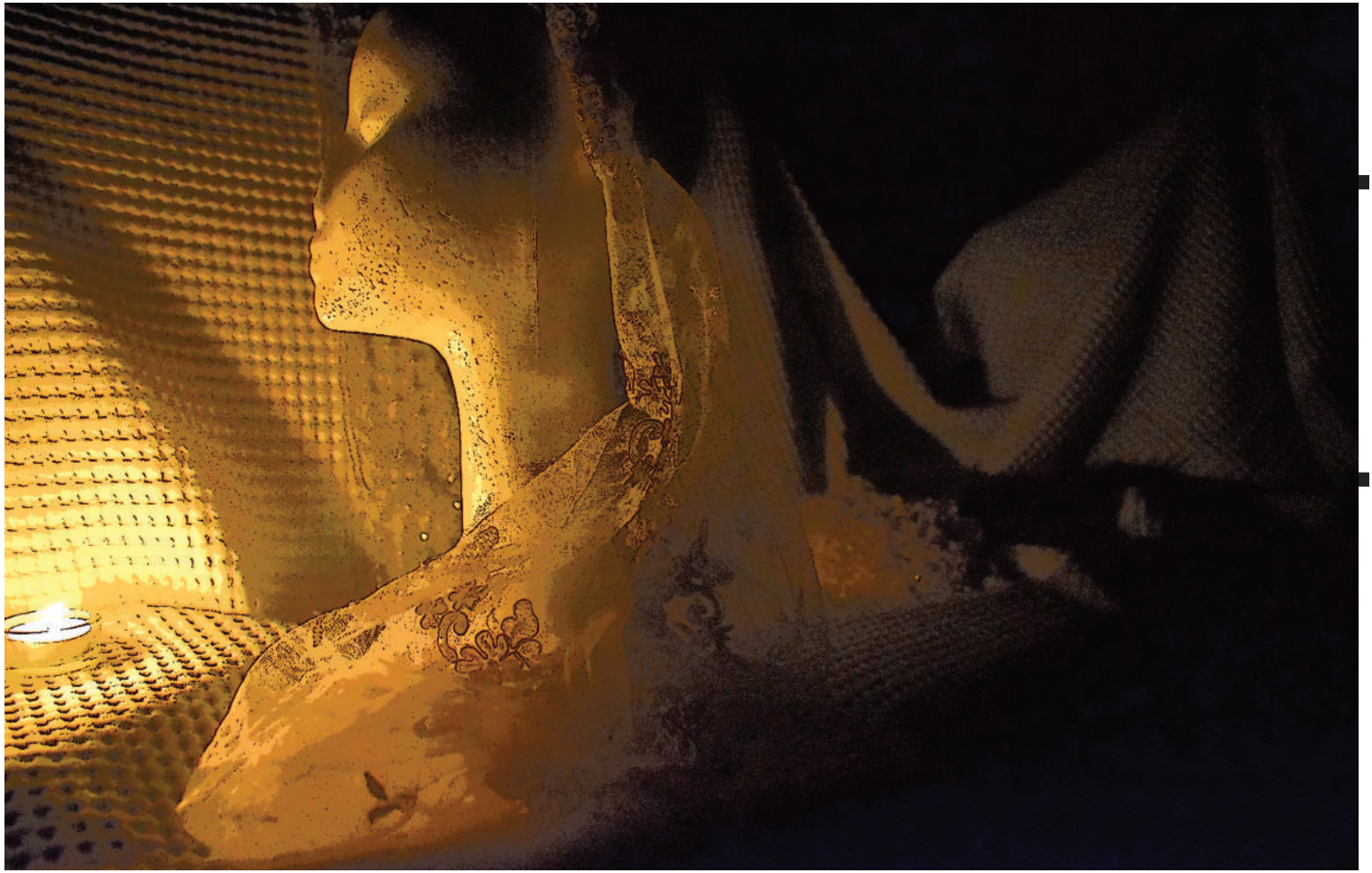

שירה לוי

"אמא" , שלוש אותיות, שתי הברות ומילה אחת בעלת משמעות גדולה.

ניתן לכנות בשם "אמא" את מי שגרמה ביולוגית להיווצרותו של עובר, מי שהחזיקה אותו ברחמה, וכן את מי שאימצה צאצא ותפקדה כהורה במהלך גידולו. כלומר אימהות היא הורות ביולוגית או סוציולוגית וההגדרה שלה היא חברתית ולא מדעית.

אימהיות הינו מושג המתייחס לתכונות המשמשות את האם בתפקידה ההורי, תכונות נרכשות, מתפתחות ומיוחלות. לעיתים אלו מתפרשות כתכונות מולדות שיש לכל אישה, במיוחד לזאת שילדה, והן מצופות מכל אם. כיום התפיסה המקובלת היא כי גם נשים שלא ילדו, וגם גברים, יכולים להיות מאוד אימהיים. מהותה של האימהיות נמצאת ברכיב אידאולוגי, המהווה מושא לשאיפה, והוא המשפיע על תכונות כגון אמפתיה, קרבה, הבנה בלתי אמצעית, השתתפות רגשית עמוקה בחוויותיהם של ילדים, חמלה ודאגה לזולת.

רוב הבנות, כבר בהיותן ילדות צעירות, חולמות על הרגע בו יהפכו לאימהות ומשחקות בגן ב"אבא ואמא", מאכילות את הבובות, מחבקות ושרות שירי ערש. בגיל הבגרות הן כבר יודעות אילו שמות יהיו לילדים העתידיים שלהן והן מתחילות להרגיש בוגרות ובשלות להיות אימהות.

מהעבודה שלי עם פעוטות, שנמשכת כבר שתים עשרה שנים, אני מרגישה שיש בי את האימהיות. כבר שנים שאני מרגישה מוכנה להיכנס לתפקיד הגדול של החיים - אבל לבורא עולם יש תכניות אחרות. אני עובדת במעון, כך שכל שנה אני "אמא" לכמאה וחמישים פעוטות, אבל בסוף אני "אמא של אף אחד".

בחרתי לעסוק דווקא בנושא הרווקות וההורות, ממקום של תרפיה. כשאני חושבת על המושגים "בית" ו"מקום" זה לוקח אותי ישר לנושא המשפחה וההורות, מכיוון שזהו הבית שחסר לי בחיים, קורת הגג שתעטוף אותי. זה המקום שאני שואפת אליו כבר שנים - ועוד לא הגעתי.

אי-מהות

צילום | 100x150

דניאלה שמעוני

כבר בתחילת הפרויקט נושא הבית הוביל אותי אל תוך הבית פנימה, אל מה שנעשה בתוך ארבעת הקירות. בחיי, חוויתי השנה אי-סדר רב ומתוך זה החלטתי ליצור. בחרתי לייצר דיוקן הנראה ממבט ראשון כמו ערימת בדים מבולגנת אך אם מתרחקים מעט ניתן לזהות בו את תווי פניי ואת המוטיבים המאפיינים אותי. הדמות תלויה באמצעות חוטים התומכים בה ומנסים לייצר סדר בתוך הבלגן - הם מסמלים את האופן שבו אני החזקתי את עצמי בשנה העמוסה.

ללא כותרת

טכניקה מעורבת בדים וחוטים

230x120

מור בדש

"הנשמה יורדת אל תוך הגוף וצועקת 'ואי ואי.
ירידה זאת צורך עלייה. עד שכל זה הוא כדאי."

(ניגון חב"ד)

בעבודתי ניסיתי להתחקות אחר התחושה של הנשמה בעת כניסתה לגוף. בעיני רוחי, ראיתי את הנשמה מתפתלת בייסורים נוראיים נוכח הפער בין העולם האלוקי האינסופי שממנו היא נלקחה ואליו היא שייכת, לבין הגוף האנושי, המוגבל והחוטא שבו היא נכלאה. בתהליך העבודה חיפשתי לדמות את הרעיון המופשט של צעקה נוראית של הנשמה בכלים גשמיים. היצירה מתארת את צעקת הנשמה כתחושה שאותה מרגיש אדם הטובע במעמקי הים, המושלך אל תוך משהו שונה בתכלית ממהותו האמתית מבלי יכולת להתנגד.

בהמשך החיפוש שלי אחר הגשמת תחושת הנשמה הפניתי את המוקד שלי דווקא להמשך של השיר. שכן, כמו בכל ירידה, גם בירידת הנשמה אל תוך הגוף יש משהו שהוא כדאי.

הנשמה יורדת

שמן על בד

145*92

נועה גדסי

"וַאֲפִילוּ בְּהַסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְתָּרָה בְּוַדַּאי גַּם שָׁם מְלֻבָּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּוַדַּאי אֵין שׁוּם דָּבָר שֶׁלֹּא יִהְיֶה בּוֹ חִיּוּת הַשֵּׁם כִּי בִּלְעֲדֵי חִיּוּתוֹ לֹא הָיָה לוֹ קִיּוּם כְּלָל"

רבי נחמן, ליקוטי מוהר"ן נ"ו ג'

בפרויקט שלי, המקום - הוא מלך מלכי המלכים.

בחרתי לבטא את רעיון ההשגחה הפרטית - שלא משנה היכן אנחנו נמצאים בחיינו הקב"ה מלווה אותנו ועוטף בכל רגע, אנו רק צריכים לפנות לו מקום.

בעבודתי האחת בחרתי לצייר יער דמיוני, מסתורי וחשוך כאשר בתוך היער ללא שום הגיון ישנה השתקפות על הקרקע של שמיים מוארים המבטאים את ההשגחה העליונה.

"תניא, היה ר' מאיר אומר: מה נשתנה תכלת מכל מיני צבעונין?

מפני שהתכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע לכסא הכבוד ..." (חולין פט ע"א)

כמו שפירש הרב מנחם בורשטיין: "השמיים הם חסרי צבע כך גם הם מבטאים את שיא הרוחניות, אולם כשמסתכלים עליהם רואים תכלת. התכלת כל כולו רוחני".

בעבודה נוספת, בחרתי לצייר ערמת "אשפה" כאשר נוצר קרע בתוך הציור עצמו, ועל גביו משתקפים פיסות שמיים המסמלים את ההתגלות וההשגחה. לא משנה מה קורה לנו בחיים - הכל מאיתו יתברך - הוא זה שמסדר את התמונה. עלינו לעצור בכל רגע ולזכור שכל המציאות היא אחת מאיתו - לא לשכוח שיש את "המעבר" לתמונה הנוכחית.

לפנות מיקום למיקום

שמן על בד| 80x120

יפית סימון

בעבודתי בחרתי להתייחס למקומות שבהם אני אוהבת להיות ולטייל. אני אוהבת מאוד לבלות בטבע ובנופי ארץ ישראל וכשאני נמצאת שם אני פשוט יושבת ונטמעת בנוף ומשתדלת להתחבר אליו.

החלום שלי הוא לקום כל בוקר למציאות שבה אני יושבת ומשקיפה על נוף מרהיב יחד עם משפחה וילדים. ביצירה ניתן לראות את מרחבי ירושלים, השומרון וגוש עציון - המקומות בהם אני מרגישה משוחררת וחופשיה ביותר.

אופן העבודה בחלקים ובשכבות, תוך גילוף והוספה, מחברת אותי עם המקומות ויוצרת עבורי עולם אוטופי.

הלונ

משחת עיצוב ושמן על פוליסטירן מוקצף

60x250

אורטל נאמן

"זה לא משנה
מאיזה בית את באה
בסופו של דבר
אם תחפצי בשקט
תצטרכי לבנות בית
בתוך עצמך מקום שתוכלי לחזור אליו."
מיקה בן שאול

עבודה זו מקשרת אותי לחיפוש אחר השורשים שלי בעיר רעננה, חיפוש שהחל מהקיץ שבו גילתי שסבי היה חקלאי מוותיקי רעננה, אדם אהוב שהשאיר אחריו הרבה זיכרונות טובים.

בעקבות זאת התחלתי לנבור באלבומי המשפחה בניסיון למצוא פיסות מידע עליו ועל עברו החקלאי. כך נוצר לו קיר תמונות משפחתי, בדומה למה שהיה לו בביתו, עם רגעים השוזרים יחד את סיפור חייו. הבחירה שלי בטכניקת התחריט נותנת לי את החופש להכניס קו אישי ורגשי אל תוך היצירות.

בית אנזינץ

חריטה במחט יבשה

26x35 להדפס

תמר שיר אמסלם

בתחילת הדרך היה משהו נחמד בשיטוט ובעימות בין מציאות לדמיון תוך כדי האמנות, אך בהתפקחות אני חושבת שנדרש איזון וזה משהו שאני מנסה לעבוד עליו. ניתן לראות בתמונות כיצד הדמיון שלי מתעתע את תפיסת המציאות שלי. אולם בסופו של דבר הדמיון נשאר רק בראש שלי והמציאות נשארת אותו הדבר בדיוק; רגועה שקטה ובטוחה. לעיתים הדמיון לוקח אותי למקומות אחרים.

הדימויים בתצלומים הינם פשוטים ושגרתיים: קרוסלת ילדים, מנורת בניין, פנים של פח ועוד. אך משהו בחיטוט משנה את המציאות עבורי. ישנם מנגנונים רבים דרכם אנו מסתכלים על המציאות, ואילו האמנות עוזרת להסיר אותם.

כשאני מצלמת את המציאות מזוויות מסוימות או עורכת את התצלומים אני מבינה שבסופו של דבר יצרתי משהו שהוא רק בדמיון שלי, המציאות נמצאת מחוץ לעדשה ולא בתצלום עצמו. אני לא מנהלת את העולם. אני חושבת שההתייחסות שלי למקום היא בעצם לנוכחות הבריאה במציאות - התיחום שנדרש בין המציאות לדמיון הוא היוצר את המציאות.

עולם המושגים שלי והדרך בה אני מסתכלת על העולם מאוד חשובה לי. אני מוצאת שהפרשנות שלי דרך האמנות יוצרת נבירה שלפעמים מיישבת את הדעת ולפעמים מבלבלת. לאחרונה חשבתי שלא משנה כמה אנחנו נסערים מלמעלה הבורא רואה אותנו כמים שקטים כיוון שאנחנו שקופים לו לגמרי. הסערה יכולה להתקיים רק בתוכנו.

ללא כותרת

צילום | 30x45

אורלי וקנין

השראה לעבודה מגיעה מהמקום האישי שלי, כבת להורים עולים מאוזבקיסטן ומתוך שייכות לתרבות הבוכרית ולמנהגיה. זוהי תרבות עשירה בשפה, במוזיקה, בריחות, מאכלים אהובים ובבדים צבעוניים. מוטיב הבד המסמל את הנשים בעדה ובא לידי ביטוי בפרטי לבושן; בשמלה הצנועה או בכיסוי הראש. אני עוסקת כבר מספר שנים בנושא הזה, ואילו השנה הרגשתי שהגיע הזמן להחיות את המחשבות שבפנים ולתת להן מקום. רצון זה נובע מהצורך שלי לשמר את המקום ממנו באתי ולתת לו מקום של כבוד וגאווה במי שאני ובמסורת שלי. אני רוצה להעניק את המסר הזה גם לסובבים אותי וגם לבני העדה עצמה.

הפרשנות שלי למסורת באה לידי ביטוי בתנועתיות הרבה המופיעה בווידאו ארט ובשלל הצבעים הניבטים מהציור היוצרים צלילים של אי וודאות ומסתוריות. בעבודות נוצרת תנועה, שבחלקה היא מופשטת, הגורמת לצופה לתהות ולשאול את עצמו שאלות לגבי היצירות. בעבודות לא ברור בדיוק מי הדמות המסתתרת שם - אך מקורה נובע מהמסורת הנשית הבוכרית.

ללא כותרת

שמן על בד ווידאו ארט

211X76

לגעת ברוח
המסלול
לאמנות

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון